

Goran Knežević
Selektor HDFKiV
Hećimovićevea 3
10000 Zagreb

Stručni izvještaj sa nastupa ZFA dr. Ivana Ivančana koji je održan 19. 04. 2015. u gradskom kazalištu Komedijska

Kao član prosudbene komisije za ples pratio sam cjelovečernji koncert ZFA dr Ivana Ivančana pod nazivom Na kraj sela kolo igra... Program je izveden u dva djela, prvi je trajao 56 minuta, a drugi 58 minuta, ukupno 114 minuta. Izvedeno je 9 folklornih koreografija, tri vokalne plesne kompozicije, i jedna tamburaška svirka (vidi program). U izvođenju programa sudjelovalo je: 31 plesačica, 15 plesača i 15 glazbenika. Stručni voditelj (prema kriterijima HDFKiV) ansambla je Stjepan Perko, glazbeni voditelj: Marko First, mentor: Andrija Ivančan. Nije izvedena praiizvedbena koreografija. Gledalište je većim djelom bilo popunjeno.

Ansambl je bio izuzetno raspoložen i motiviran. Pokazali su kako im je itekako stalo do što boljeg nastupa pred očima stručne komisije i javnosti. Nisu se opustili i prepustili renomeu najuspješnijeg folklornog ansambla u državi već su upregli svu snagu, želju i znanje kako bi nam što kvalitetnije dočarali svu paletu različitosti hrvatskog folklora i naravno vlastitih plesnih postignuća.

Ples

Plesači(ce) su ovladali svim zadanim plesnim koracima, gestama i pokretima koji su bili precizno razrađeni. Naoko s velikom lakoćom izvodili su i najslabije plesne zadatke. Prepoznatljiva je bila razlika između muškog i ženskog plesnog akcenta što je vrlo teško postići u narodnim plesovima. Plesači(ce) ne samo da su savladali plesne zadatke već su ih u skoro u cijelosti usvojili duhom i tijelom što je rezultiralo sugestivnim i izražajnim individualnim plesnim kreacijama na zadane teme. Ansambl je na sceni djelovao kompaktno i složeno. Međusobna vizualna komunikacija plesača i plesačica u parovnim plesovima i drugim prostornim formacijama je bila uvjerljiva, kao da će ih pola nakon nastupa otići pred oltar u Markovoj crkvi. Ujednačenost vrtnje plesnih parova dovedena je do savršenstva. Kretanje u prostoru po zadanim scenskim formacijama također bespriječno.

Stil

Vidjeli smo raznolik plesni folklor iz panonskog, središnjeg, gorskog i jadranskog areala Hrvatske. Stil je temelj za raspoznavanje krajevne različitosti narodnih plesova i procjenu izvodačke vjerodostojnosti. Vodstvo ansambla je izvrsno educiralo plesače i svako plesno područje je izvedeno sa prepoznatljivim stilskom značajkama tj. vidna su bila nastojanja da se uroini u srce i dušu naroda. No, ipak u pojedinim momentima plesači su zbog vjerojatno „pretjeranog adrenalina“ ili „iskakali – ispadali iz stilskih okvira. U baranjkom plesu Sitne bole prvi solista je pretjerao s vertikalnim pomacima i udarcima o pod. Dobio sam dojam kao da nastoji probiti pod pozornice, i to petama (*sitmo sitno ko salata*). Također treba se još profiniti stilske detalje (snaga udaraca u pod, duljina i intenzitet vertikalnih pomaka) u brzom kolu iz Baranje. U plesovima podravskih hrvata nisu se baš zažarile sare i ruke svim izvođačima. U bunjevačkim plesovima nekolicina plesača treba još malo poraditi na postizanju lakoće i u izvođenju šara. Solista im može biti dobar uzor.

Vrsnoća koreografija

Sve izvedene koreografije su manje ili više izvrsne.

Složenost i zahtjevnost programa

Dajem si za pravo da kao dugovječan voditelj i koreograf mogu prepoznati i proniknuti u plesno – izvodačke zahtjeve i čari ovog programa. Vidjeli smo pedesetak narodnih plesova uvrštenih u 11 vrlo zahtjevnih folklornih koreografija. Da, to je bio izuzetno zahtjevan i kompleksan program, (neću kazati profesionalno zahtjevan, jer to u našoj folklornoj praksi i nije neki kriterij) koji zahtjeva izuzetnu psihofizičku pripremljenost izvođača i posebno nadahnuće. U tako koncipiranom programu, koji ne trpi prosječnost, svaki detalj mora biti izbrušen i savršeno ukomponiran u kompletnu izvodačku i scensku cjelinu. To je vraški težak izazov ali vlahovičanci su ga ovaj puta više nego uspješno savladali.

Koncepcija programa

Program je dinamički izvrsno postavljen. Sve je teklo bez zastoja i smisleno se dinamizirala progresija scenskog utiska. Nije bilo „dosadnih“ momenata. Nakon koreografije Baranjskog folklora uslijedilo „brzo kolo“ iz Baranje koje je izvrsno zamišljeno ali učinilo mi se kao da se povrhu kruha tražila pogača. Isto tako završne tri točke izvedene su u podravsko mađarskom stilu i možda je toga ipak bilo previše „sličnog“ u odnosu na raznolikost cijelog programa. Možda je trebalo uvrstiti i pokoju suvremeniju koreografiju kolege Andrije Ivančana ili praiizvedbeno djelo time bi se dodatno obogatilo program.

Umjetnički dojam

Na sceni ansambl je djelovao poletno i moćno. Atmosfera i ugođaj na sceni je bio adekvatan scenskom sadržaju. Izvodačka energija je zaista bila impresivna i osvojila je gledalište. Ansambl je pokazao htjenje, zanos i karakter. Bila je to demonstracija uvježbanosti, scenskog sklada i poznatog „vlahovičanskog“ scenskog izričaja.

„Na kraj sela kolo igra...“

Program

1.dio

1. VOLIM GAJDE, NEK' TAMBURE TROJE

(pjesme i plesovi iz Baranje)

koreografija: Goran Knežević

glazbena obrada: Julije Njikoš, Zoran Jakunić i Goran Knežević

2. AJ SVIRAJ DIKO (brzo kolo iz Baranje)

glazbena obrada: Marijan Makar

3. ZAGORSKI DRMEŠARI

(pjesme i plesovi Hrvatskog zagorja)

koreografija: dr. sc. Ivan Ivančan

glazbena obrada: dr. sc. Ivan Ivančan, Marijan Makar

4. JAČKE IZ GRADIŠĆA

(pjesme gradišćanskih Hrvata)

glazbena obrada: Marijan Makar

5. KOLOVOĐO DIKO NAŠA

(pjesme i plesovi Hrvata iz Boke Kotorske)

koreografija: Andrija Ivančan

glazbena obrada: Marijan Makar

6. Čika marko u posjetu tavankutu
(homage a Marko Benić)

Priredio: Marijan Makar

6. KOLO IGRA TAMBURICA SVIRA

(pjesme i plesovi Hrvata Bunjevaca iz Vojvodine)

koreografija: Andrija Ivančan

glazbena obrada: Marijan Makar

2.dio

1. BLOKOVO ZA OBLAK SE VEŽE, MENE SRCE U BEKIJU STEŽE (folklorni motivi Posušja i okolice, zapadna Hercegovina)

koreografija: Stjepan Perko

glazbena obrada: Marijan Makar

2. MEĐIMURSKA PISANA NEDELJA

koreografija: dr.sc. Ivan Ivančan

glazbena obrada: dr. sc. Ivan Ivančan, Marijan Makar

3. KOLO IZ RAŽANCA

Koreografija i glazba: dr.Ivan Ivančan

4. PREKO DRAVE

(pjesme i plesovi podravskih Hrvata iz Mađarske)

koreografija: Ivan A.Ivančan

glazbena obrada: Marijan Makar

5. TAMO PREKO DRAVE

Glazbena obrada: Siniša Leoplod

6. PODRAVSKI SVATI

koreografija: dr. sc. Ivan Ivančan

glazbena obrada: dr. sc. Ivan Ivančan, Marijan Makar